

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, dnia 17 lipca 2015 r.

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk**

II.517.620.2015.TRo

**Pan
plk Jacek Kitliński
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
Warszawa**

Dot.BDG-070-50/15/242

Szanowny Panie Dyrektorze

Na wstępie pragnę uprzejmie podziękować za udzielenie odpowiedzi w sprawie skarg skazanych dotyczących sposobu i warunków udzielania tzw. przepustek losowych, o jakich mowa w art. 141a § 1 k.k.w.

Będę zobowiązany za zajęcie stanowiska wobec przytoczonych w wystąpieniu zagadnień dotyczących udzielania przepustek losowych skazanym zakwalifikowanym do odbywania kary w zakładach karnych typu półotwartego i otwartego (korzystającym dotąd z wielu przywilejów „wolnościowych”) lub którym do końca kary pozbawienia wolności pozostał krótki okres czasu, a odmówiono im udzielenia przepustki, bądź też przebiegała ona w reżimach ochronnych, nie zawsze przystających do zaistniałych okoliczności.

Ponadto, pragnę podkreślić, że z nadsyłanych do Rzecznika wniosków wynika, iż skazani po otrzymaniu od dyrektora jednostki zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego pod konwojem funkcjonariuszy Służby Więziennej - a tuż przed wyjazdem, dowiedziawszy się od dowódcy konwoju o faktycznie zastosowanych reżimach ochronnych, rezygnowali z jego realizacji. Nie byli bowiem świadomi wszystkich obostrzeń takiego wyjazdu, co budziło ich niezadowolenie i frustrację.

Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich, w decyzji dyrektora o udzieleniu przepustki losowej powinien być określony pełen zakres i sposób realizacji konwoju, tak

by już w momencie otrzymania decyzji osadzeni byli świadomi wszystkich wiążących się z realizacją przepustki konsekwencji. W przypadku zaś zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń, stanowiących zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa poszczególnych osób, konwojujący osadzonego funkcjonariusze Służby Więziennej mogliby zaostrzyć zastosowane uprzednio środki ochronne. Niewątpliwie pełna wiedza o warunkach konwoju, już w chwili wydania decyzji przez dyrektora jednostki penitencjarnej, pozwoli osadzonemu na ocenę zaistniałej sytuacji, a w przypadku zaakceptowania warunków konwoju, na spokojne przygotowanie się do uroczystości.

Jednocześnie, w kontekście omawianej problematyki, chciałbym zwrócić uwagę na fakt powtarzających się skarg osadzonych dotyczących odmowy udzielenia przepustki losowej z uwagi na zaistnienie wypadków szczególnie ważnych dla skazanego, takich jak np. pierwsza komunія św. dziecka, chrzciny, ślub lub narodziny dziecka. **Ujawnione w skargach przypadki wykazały, iż dyrektorzy jednostek penitencjarnych oceniając zasadność wniosku o udzielenie przepustki losowej z uwagi na przywołane powyżej wydarzenia rodzinne uznawali, iż nie jest to okoliczność stanowiąca przesłankę do udzielenia zezwolenia, o jakim mowa w art. 141a § 1 k.k.w.**

Rzecznik Praw Obywatelskich nie kwestionuje, iż taka decyzja pozostaje w autonomicznej gestii dyrektora danej jednostki penitencjarnej, niemniej jednak **nie może być ona rozbieżna ze stanowiskiem Departamentu Wykonywania Orzeczeń i Probacji Ministerstwa Sprawiedliwości wyrażonego w piśmie z dnia 9 lutego 2012 r. (I.dz. DWOiP I-072-1/12), które, jak należy sądzić, zostało podzielone przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w piśmie z dnia 7 marca 2014 r., (BDG-070-23/14/161), skierowanym do Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie o nr II.517.574.2014.** Decyzja wydawana w tej materii powinna również respektować treść art. 8 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, zgodnie z którym każdy ma prawo do poszanowania swojego życia prywatnego i rodzinnego, swojego mieszkania i swojej korespondencji.

Mając powyższe na uwadze, ponownie zwracam się do Pana Dyrektora z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie warunków i sposobów udzielenia przepustek losowych w trybie art. 141a § 1 k.k.w. oraz o rozważenie potrzeby ponownego zapoznania dyrektorów jednostek penitencjarnych ze stanowiskiem Ministerstwa Sprawiedliwości dotyczącym właściwej interpretacji pojęcia „wypadki szczególnie ważne dla skazanego” określonego we wskazanym powyżej przepisie.

Z poważaniem
Podpis na oryginale